

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9184/2024
02.09.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Весне Мاستиловић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Бисерка Крпић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Ахмет Хоџић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости тестаментa, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3647/23 од 23.01.2024. године, у седници одржаној 02.09.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3647/23 од 23.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П П 452/22-25 од 24.10.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је утврђено да је тестамент – писмено завештање од 19.02.2015. године сада покојног ВВ ЈМБГ ... од оца ГГ, рођен ...1931. године из ..., улица ..., који је преминуо ...2021. године, а који тестамент је проглашен код јавног бележника Сање Томковић из ..., а исти сачињен у Основном суду у Суботици, Судска јединица Бачка Топола под РЗ 8/15 ништав и да као такав не производи правно дејство. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужили накнади трошкове поступка у износу од 121.719,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде, а у случају доцње са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3647/23 од 23.01.2024. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба туженог, па је пресуда Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи П П 452/22-25 од 24.10.2023. године преиначена тако што је одбијен тужбени захтев тужиле да се утврди да је тестамент – писмено завештање од 19.02.2015. године сада покојног ВВ ЈМБГ ... од оца ГГ, рођеног ...1931. године, бившег из ..., улица ..., који је преминуо ...2021. године, а који тестамент је проглашен код јавног бележника Сање

Томковић из ..., а исти сачињен у Основном суду у Суботици, Судска јединица Бачка Топола под РЗ 8/15, ништав и да као такав не производи правно дејство, па је обавезана тужила да туженом накнади трошкове поступка у износу од 63.950,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 28.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено, преко пуномоћника, изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима поступка, погрешно се позивајући на одредбу члана 404. ЗПП, обзиром да је ревизија у конкретном случају дозвољена сходно члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Тужени је дао одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка није тражио.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) и оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби другостепени суд није пропустио да примени, нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или је могло бити од утицаја на законитости и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 19.02.2015. године код Основног суда у Суботици, Судска јединица у Бачкој Тополи састављен је записник РЗ 8/15 у ванпарничном предмету предлагача ВВ из ..., ради састављања тестаментa, којим је обухваћена непокретност уписана у лн бр. 665 КО ... и то кп. бр. 1868 по култури њива 2. класе, ..., у површини од 44,16 м2, њива 3. класе, ..., од 70,08 м2 у укупној површини од 01,14,24 м2, власништво тестатора у целости. Тестаментом ту имовину тестатор оставља свом унуку овде туженом. Тај тестамент је проглашен код јавног бележника 08.02.2021. године, с тим да код датума смрти оставиоца, тј тестатора наведен је ...2021. године. Решењем јавног бележника прекинут је поступак расправљања заоставштине иза оставиоца и његове деце овде тужиле и ДД који су упућени на парницу ради утврђења ништавости тестаментa од 19.02.2015. године у року од 30 дана од дана правноснажности решења. ВВ је са првом супругом имао једног сина ЂЂ, чији је син овде тужени, а унук оставиоца. Из другог брака има двоје деце, овде тужилу и ДД. На основу налаза психолога и неуропсихијатра од 11.02.2011. године утврђено је да се код испитаника ВВ испољавају знаци деменције, да није способан за самостално живљење и да му је потребна помоћ и надзор друге особе. Ради се о комбинованој форми дементног процеса: Алзхеимеровог типа са васкуларном деменцијом Ф 02. Дементни процес је евидентиран 2011. године, а тестамент је сачињен 2015. године. У том периоду дошло је до значајног погоршања психичког статуса код тестатора. Због наведеног вештаци закључују да се код ВВ приликом сачињавања тестаментa испољавала јасна слика пропадања психичких функција по типу деменције, што

је компромитовало његову способност за сачињавање тестаментa, тј његова способност за сачињавање тестаментa и одлучивања приликом сачињавања тестаментa 19.02.2015. године је била компромитована.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле закључујући да је на несумњив начин утврђено да је приликом сачињавања тестаментa од 19.02.2015. године способност тестатора ВВ услед пропадања психичких функција била компромитована, због чега је предметни тестамент ништав и као такав не производи правно дејство.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле за утврђење ништавости предметног завештања, због недостатка потпуне процесне заједнице на страни тужених – непотпуне пасивне легитимације, са позивом на одредбу члана 211. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног суда, тужбени захтев тужиле није основан због недостатка пасивне легитимације.

Одредбом члана 211. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјално-правног односа. Ставом 2. наведене одредбе Закона прописано је да ако сва лица из става 1. тог члана нису обухваћена тужбом као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован. Ставом 3. одредбе члана 211. ЗПП прописано је да о нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности.

По оцени Врховног суда правилно је поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиле. Наиме, у конкретном случају ради се о јединственим и нужним супарничарима према којима се на исти начин мора решити спорни однос, па је у таквој ситуацији било нужно да се поднетом тужбом на страни тужених обухвате сви законски наследници иза смрти сада пок. ВВ, односно синови ДД и ЂЂ.

Неосновано је позивање тужиле у ревизији на чињеницу да је једини пасивно легитимисани тужени у овој парници зато што је он једино лице које по том завештању наслеђује, а да ДД и ЂЂ, оставиочеви синови немају статус нужних и јединствених супарничара, обзиром да се по различитим основама позивају на наслеђе, као и да нису оспоравали писмено завештање, због чега нису ни морали бити обухваћени тужбом. Ово са разлога што сходно напред цитираној законској одредби члана 211. ЗПП постоји нужно супарничарство свих наследника, дакле не само завештајних већ и законских наследника, па њихов материјално-правни однос захтева да се нађу у процесној заједници како би се поступак могао водити и окончати. Због тога су сви наследници законски и завештајни, нужни и јединствени супарничари морали бити обухваћени тужбом, због чега је правилно другостепени суд одбио тужбени захтев из разлога непотпуно пасивне легитимације.

Суд је ценио и остале наводе ревизије, па је закључио да су исти неосновани и без утицаја на другачију одлуку суда.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета сходно члану 153, 163. став 1. и 2. и члана 165. став 2. ЗПП.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Марина Милановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**